І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь ...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIV. Ч. 77. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 24-го КВІТНЯ 1957 П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, APRIL 24, 1957 No. 77. VOL. LXIV.

ДОЛЛЕС З'ЯСОВУЄ НАПРЯМНІ ПОЛІТИКИ ВИЗВОЛЕННЯ

ЗДА ПРОДОВЖУВАТИМУТЬ ПОЛІТИКУ МИРНОГО ВИЗВОЛЕННЯ НЕ ТІЛЬКИ САТЕЛІТНИХ КРАЇН, АЛЕ ТЕЖ І НАРОДІВ СОВЄТСЬКОГО СОЮЗУ

Ню Йорк. — Виступаючи під час річного бенкету Ассосіейтед Пресс ,що відбувся при співучасті понад 1,300 осіб в готелю Валдорф-Асторія в Ню Йорку ,державний секретар Джан Фостер Доллес виголосив промову, присвячену проблемам закордонної політики ЗДА, зокрема справі визволення поневолених Москвою народів. Промова мала назву „Динамічний мир" і була апробована през. Айзенгавером. В цій промові державний секретар з'ясував напрямні політики мирного визволення поневолених Совєтами народів, не тільки т .зв. сателітів, але й тих, що входять до Совєтського Союзу. Ці напрямні були проголошені вперше під час виборчої кампанії в 1952 році і потому повторені під час виборів минулого року, зокрема у промові Доллеса, виголошеній у місті Даллас. У своїй промові ствердив Доллес, що велика більшість народів, які живуть під комуністичним режимом, ненавидить деспотію і прагне свободи. Події останнього року, особливо на Мадярщині, доказують, що змагання до свободи посилюються і поглиблюються. У Совєтському Союзі і в сателітних країнах населення починає вимагати все наполегливіше збільшення особистої свободи і безпеки, свободи думки і слова і більшої можливости користати з овочів своєї праці. В загальному комунізм виявився як реакційна і деспотична сила, цілком далека від революційних ідей. Свою владу над поневоленими народами вдержує він з допомогою терору і зброї. З'єдинені Держави Америки, вірні ідеям Американської Революції, ніколи не забудуть поневолених і поділених націй, що опинилися під совєтським пануванням. В ніякому випадку не підуть вони кощтом поневолених націй на порозуміння з Москвою і допомагатимуть їм усіма способами, щоб вони здобули більше свободи. З'єдинені Держави змагали і змагатимуть не до оточення Совєтського Союзу, але до визволення поневолених народів і з'єдинення поділених націй, бо тільки так можна встановити мир і свободу у світі. Для тієї мети — для поширення благословення свободи — мусять об'єднатися всі вільні держави світу. Якщо це не станеться, то даремні будуть всі оборонні заходи ЗДА й інших західніх країн. Останні совєтські погрози, що ними Москва намагається застрашити ті чи інші держави, не матимуть ніякого впливу на вільний світ — НАТО існуватиме далі і ЗДА не залишать напризволяще своїх союзників. Договори, що їх мають ЗДА з европейськими країнами, будуть поширені і на країни Середнього Сходу. В неминучість війни Доллес не вірить, наполегливими і терпеливими зусиллями можна добитися встановлення тривалого миру в усьому світі. Міжнародне життя мусить бути базоване на трьох принципах, що ними є мир, справедливість і свобода. Ці принципи лягли в основу Хартії Об'єднаних Націй, проклямованої у Сан Франсіско після Другої Світової Війни і ці три принципи покладені теж і в основу закордонної політики З'єдинених Держав Америки. Здійснити ці принципи у світі можна чляхом мирних змін і зусиль усього людства.

Новленд і Мартін за зменшення бюджету

Лос Анджелес, Каліфорнія. — Провідник республіканської меншости в Сенаті сенатор Вільям Ф. Новленд промовляв на прийнятті до 2.000 гостей і заявив, що бюджет на 1958 рік треба зменшити принаймні на 3 більйони долярів, бо завеликі федеральні видатки „можуть знищити нашу економічну систему". Це була перша більша промова Новленда в його стейті, і з того в політичних колах висловлюють думку, що Новленд таки буде кандидувати на губернатора Каліфорнії в 1958 році. — Провідник республіканської меншости в Палаті Репрезентантів конґресмен Джозеф В. Мартін промовляв на прийнятті в Трой, Н. Й., і заявив, що, на його думку, можна буде зменшити податки в 1958 році. Це зможе статися тоді, коли Конґрес зменшить на відповідну суму федеральні видатки на 1958 рік. Демократичні провідники говорять про зменшення податків вже від січня 1958 року, а конґресмен Мартин хотів би це зробити аж на найближчій сесії Конґресу в 1958 році.

В АМЕРИЦІ

● **Старший брат** Айзенгавера, Едґар, вернувшися до Такоми, Вашинґтон, заявив журналістам, що він обстоює свою думку про потребу зменшення федерального бюджету, хоч у зв'язку з цим „Айк глузував з нього" на пресовій конференції, кажучи, що „Едґар його постійно критикував, починаючи з дитинства".

● **Колишній англійський прем'єр Антоні Іден,** який видужує після операції в бостонському шпиталі, подякував тим американцям, які хотіли оплатити цю операцію, і відмовився прийняти допомогу. Стан здоров'я Ідена щораз кращий.

● **Обсерваторія** Гардвардського університету в Кембріджі, Массачусетс, повідомляє, що комета „Аренд - Роляңд" зі швидкістю 46,000 миль на годину зближається до землі, і її вже видко буде десь коло 1 травня ц. р. Цю комету відкрив бельгійський астроном Аренд-Ролянд. Її наближення не викличе жадної небезпеки для землі.

● **Восьмирічна дівчинка** в Денвері, Колорадо, пробувала була повіситись після того, як переглянула декількох фільмів на телевізії, в яких люди вішалися. Ця дівчинка перебуває тепер в шпиталі.

● **Жіночий Крайовий Пресовий Клюб** у Вашинґтоні вшанував прийняттям пані Ени Вітон, яка від 1-го травня обійме становище асистента пресового секретаря в Білому Домі. На це прийняття, президент Айзенгавер вислав привіт, в якому підпідкреслив, що бюро пресового секретаря матиме „новий вигляд", коли в ньому урядуватиме жінка.

● **Протилетунські гармати** „Ніке", які мають обороняти великі міста і промислові райони проти ворожих літаків, дістануть восени атомові набої.

● **Демократичний конґресмен Еменюел Селлер,** голова Правничої Комісії в Палаті Репрезентантів, сказав, що заява заступника генерального прокуратора Вільяма П. Роджерса про недопущення жидівських виселенців із Єгипту до ЗДА є дискримінацією жидівського народу, бо ЗДА дозволили на приїзд мадярських утікачів.

● **Князь Виндзорський** із дружиною від'їхав до Европи кораблем „Юнайтед Стейтс". Їх багаж складається з 83-ох пакунків, в тому числі 13 великих валіз, і 4 малих собачок.

● **Державний секретар** Джан Фостер Доллес вернувся до столиці з 10-денної відпустки і негайно взявся до праці. Говорити з журналістами на політичні теми він відмовився.

ПЕРЕПОВНЕНІ ХРАМИ БОЖІ І ПАРАДИ НА ВУЛИЦЯХ ПОЗНАЧУВАЛИ ВЕЛИКДЕНЬ В АМЕРИЦІ

Виповнені по береги вірними храми Божі під час Богослужб і традиційні паради по вулицях, яким сприяла прекрасна і справді весняна погода ,позначували цьогорічний Великдень, але і в другий день, у Світлий Понеділок ,хоча для американців це вже був звичайний робочий день. Під час врочистих Богослужб у молитвах, як теж під час проповідей згадувано український нарід, що в неволі на рідній землі, підносячи молитви за його швидке визволення та висловлюючи надію, що і для України, після довгої Голготи неволі, настане день Воскресення. В українських католицьких церквах в Ню Йорку і в Джерзі Сіті під час Свят гостив пастир українців в Юґославії, Преосв. Кир Гавриїл Букатко, єдиний український католицький єпископ на волі за залізною заслоною. Виголошуючи свої проповіді чистою українською мовою, Преосв. Букатко висловлював м. ін. признання американським українцям за те, що вони горнуться до своїх церков, плекають прекрасні українські обряди і звичаї та зберігають свої національні властивості. Після раніших церковних відправ відбулась у Ню Йорку по 5-ій Евеню традиційна великодня' парада, в якій цього року взяло участь 1,200,000 осіб.

Айзенгавер буде присутній на маневрах 6 і 7 червня

Огеста, Джорджія. — З Білого Дому повідомляють, що президент Айзенгавер 6 і 7 червня буде присутній на маневрах і буде приглядатися їм із літаконосця „Саратоґа". Це найновіший 60,000 тонн. літаконосець, який випливе 6-го червня з порту Мей на Флориді. Айзенгавер ще не бачив, як модерний літаконосець висилає до бою джетові бомбовики. Літаконосець „Саратоґа" почав повнити службу 14 квітня 1956 року. Вже 23-го квітня цей літаконосець виплине з порту в Ню Йорку і буде виконувати вправи коло узбережжя острова Куби є травні цього року, а 4 червня прибуде до свого порту Мей на Флориді. В тому порті стоїть і другий модерний літаконосець кляси „Форрестол". В порті Мей „Саратоґа" візьме приписане число джетових літаків і звідтам почне свої маневри, яким по раз перший приглядатиметься президент Айзенгавер.

Президент підписав закон про збільшення відсотків від бондів

Огеста, Джорджія. — Президент Айзенгавер 20 квітня підписав закон про збільшення відсотків від ощадностевих бондів на 0.25. Досі від ощадностевих бондів платилося 3%, а тепер вони виноситимуть 3.25. Підписуючи цей законопроєкт, Президент закликав „всіх американських громадян користати з цього підвищення і купувати ощадностеві бонди. Ми хотіли б бачити, щоб більше людей інвестували свої ощадності в бондах, які дають повну державну запоруку їхнім власникам, і які одночасно допомагають стабілізувати економіку нашої країни". — З Вашинґтону повідомляють, що департамент скарбу зараз після підписання Президентом закону збільшив відсотки від бондів серій „Е" і „Г", які були закуплені після 1-го лютого цього року. Підвищення відсотків від ощадностевих бондів було потрібне тому, що банки збільшили відсотки від ощадностевих вкладок.

Доньки Американської Революції закликають до боротьби проти комунізму

Вашинґтон. — В останньому дні конвенції Доньок Американської Революції 2,237 делеґаток прийняли резолюції, які мають бути напрямними в праці цієї організації. Одна з резолюцій домагається, щоб америк. нарід „знову скріпив свого духа", щоб міг поборювати те „зло, яким є світовий комунізм". В іншій резолюції закликається стейти й громади до більших зусиль над розвитком шкільництва та одночасно жінки виступили проти федеральної допомоги шкільництву. Учителька середньої школи з Дистрикту Колумбія панна Кетрин Діґґс виступила проти „елементів, які хотіли б знищити в цій країні релігійне життя". Жінки повинні поборювати ті тенденції, бо „відповідальність за брак моралі в цій країні спочиває на жінках". Тому жінки повинні дбати „про релігійність в родинах і в школах".

Рутер не хотів би викидати Братства Шоферів із АФП-КІО

Вашинґтон. — Містоголова Американської Федерації Праці — Конґресу Індустрійних Організацій і голова спілки Об'єднані Автомобільні Робітники Волтер П. Рутер заявив, що він не є прихильником того, щоб викидати з цієї організації Братство Шоферів , яке нараховує 1,400,000 членів. „Я є прихильником того, щоб Братство Шоферів вичистити зі злочинних елементів. Це повинно зробити само Братство Шоферів", — сказав Рутер. Але він додав, що якщо це не станеться, і якщо в проводі Братства Шоферів переможуть „корупційні елементи", то не залишиться ніщо інше, як „викинути поза межі зорганізованого об'єднаного робітництва Братство Шоферів". Рутер твердив, що те саме, що Бек признався до безвідсоткової позички з кас своєї організації, вистачає, щоб він не міг очолювати ту робітничу спілку. Рутер домагається, щоб карати не тільки тих, що дістають хабарі, але і тих, які їх дають.

Стівенсон поїде в травні до Европи і Бельгійського Конґа

Шикаґо, Ілл. — Колишній демократичний кандидат на президента Адлей Е. Стівенсон повідомив, що в половині травня поїде до Европи для полагодження деяких справ своєї адвокатської фірми, до якої він недавно приступив, і яка називається в Шикаґо „Стівенсон, Ріфкінґ енд Вірц". У Вашинґтоні, Д. К., ця фірма називається „Стівенсон, Пол, Ріфкінґ, Вортон енд Ґеррісон". В нюйоркському відділі цієї фірми немає прізвища Стівенсона, який постійно працюватиме в Шикаґо. Стівенсон сказав також, що з Европи поїде і до Бельгійського Конґа, де відвідає свого приятеля, славного науковця і гуманітариста д-ра Альберта Швайцера, який працює в шпиталі в Лямбарене. Швайцер здобув нагороду Нобеля за те ,що безкорисно працює для тубільців у французькій підрівниковій Африці.

ВЕЛИКДЕНЬ У СВЯТІЙ ЗЕМЛІ

Римо-католицький патріярх Єрусалиму Альберто Ґорі провадить вулицями старого Єрусалиму великодню процесію, що в ній взяли участь численні дипломатичні представники західній держав.

Папа передбачує „світанок після ночі" для людськости

Рим. — „Темна ніч царить тепер у всьому світі, але навіть серед цієї темені видно познаки світанку . . . Чи може це правда, що наука ,технологія й організація стають часто для людини джерелами остраху? Вони сьогодні не мають більше певности, аніж мали її в минулому. Вони бачать ясно, що ніякий поступ сам від себе не може викликати переродження світу . . . Прийди, о Христе! Людська раса не всилі сама зрушити камінь, що його поклала сама на себе, щоб перешкодити Твоєму поворотові. Зішли, о Христе, свого янгола, щоб нашу ніч перетворив знову в день. Існують численні познаки, що Твій поворот не є далекий!" — Такі слова сказав Папа Пій XII у своєму великому великодневому посланні, що його виголосив у Великодню неділю 21-го квітня ц. р. до непроглядних мас вірних, що залягли собор св. Петра і всю площу перед собором. Кількість приявних обраховувано на 100,000 народу з-посеред різних країн і націй світу. Між іншими, було багато американських моряків ,стаціонованих в Неаполі. Папа Пій XII поблагословив вірних традиційним благословенням „Урбі ет обі" (місту і світові) та викликував за кожною своєю появою на бальконі безперервні овації. За американськими коментарями, в цьому році Папа вперше у своєму великодньому зверненні вдарив у дуже оптимістичну нуту щодо перспектив людства в нашій атомовій епосі.

Йорданія далі центром неспокою

Амман. — Йорданія далі залишається центральною країною Середнього Сходу щодо непевности завтрішнього дня. Генерал Алі Гаярі, призначений в мин. тижні шефом штабу армії на місце генерала Нувара, якого виселено до Сирії, виїхав під претекстом переговорів із командуванням сирійської армії до столиці Сирії Дамаску і там оскаржив „деяких чужинецьких військових атташе", що вони ніби підтримують короля Гуссейна в „акції на шкоду йорданського народу". Ген. Гаярі прислав з Дамаску на руки короля Гуссейна свою димісію. Після тайного 5-годинного засідання йорданського уряду призначено шефом штабу армії недавнього майора бедуїнів, підвищеного до ступня генерала, Гафіза Маялі. Причина того несподіваного скоку генерала Гаярі окутана тайною, бо йорданські власті мовчать, а всі відомості в Йорданії підлягають строгій цензурі. Прем'єр Халіді і міністер закордонних справ Набульсі обидва заповіли нав'язання в найближчому часі дипломатичних взаємин з СССР. Мовляв, є багато держав, які мають з СССР дипломатичні взаємини і від цього не стали комуністичні. Водночас Набульсі заявив, що вже раніше запрошено американського спеціяльного амбасадора Джеймса Ричардса, який подорожує по Середньому Сході для виясненя істоти доктрини Айзенгавера, і тому нового запрошення не треба висилати. Однак міністер Сулейман Набульсі повторив оскарження, що його в Дамаску зробив ген. Гаярі, а саме, що „деякі закордонні диплатичні місії вмішуються у внутрішні справи Йорданії". Він відмовився назвати ті місії. Радіо з Каїро повідомило, що сильні війська з Іраку вступили до Йорданії. Однаково з Іраку, як Йорданії прийшло заперечення цьому. У Вашинґтоні лякаються, щоб ці тривожні події в Йорданії і довкола неї не довели в остаточному висліді до вибуху нової ізраїльсько-арабської війни.

Прогнаний до Сирії йорданський ген. Нувар одверто закинув З'єдиненим Державам „вмішування". Речник американської амбасади в Йорданії негайно рішуче заперечив цьому.

СССР розіслав нову пропаґандивну ноту щодо Середнього Сходу

Москва. — Совєти запропонували З'єдиненим Державам, Англії і Франції, щоб чотири великодержави проголосили спільно принцип, що вони не вживатимуть збройної сили у вирішуванні справ, що стосуються до Середнього Сходу. Цю пропозицію зроблено в совєтській ноті, розісланій до названих трьох західніх великодержав в минулу п'ятницю, але її текст оприлюднено щойно в минулу неділю. За пресовими коментарями, ця остання нота значно „злагіднена" в порівнянні з попередньою теж у справі Середнього Сходу, бо тоді — в совєтській ноті з 11-го лютого ц. р., Совєти пропонували були також, щоб скасувати всі закордонні бази на Середньому Сході та припинити постачання зброї і економічної допомоги всім середньо-східнім державам. — Зрікаючись цих вимог та обстоюючи лише, щоб спільно задеклярувати зречення з збройної інтервенції в справах Середнього Сходу з будь-якої нагоди, Совєти — за пресовими коментарями — хочуть за всяку ціну викликати в східньо-европейських народів враження, що вони, Совєти, єдино ведуть „мирову офенсиву".

АНГЛІЯ ОПРИЛЮДНИЛА ТАЙНЕ ЛИСТУВАННЯ З СССР В СПРАВІ СУЕЗУ

Лондон. — Англійський уряд оприлюднив в понеділок 22 квітня ц. р. листування, яке осінню мин. року відбулось поміж тодішнім англійським прем'єром Антоні Іденом та совєтським прем'єром Ніколаєм Булґаніним у справі Суезького каналу. Оприлюднено загалом 5 листів: Булґаніна листи з 11 і 28 вересня та з 23 жовтня м. р. і листи Ідена з 16 вересня і 6 жовтня. Булґанін започаткував був те листування пересторогою проти вжиття збройної сили в спорі за Суезький канал, погрожуючи „важкими наслідками". Булґанін загрозив тоді, що „малі війни можуть перетворитись у великі", виразно натякнувши на можливість совєтської інтервенції. У наступному своєму листі Булґанін фальшиво — як потім виявилось — пророкував, що на випадок англійсько-французької атаки проти Єгипту, в обороні Єгипту підійметься цілий арабський світ, зате правильно передбачив викликання такою війною проти Єгипту — ненависти збоку арабів і поважних господарських наслідків для Західньої Европи. В своєму останньому листі Булґанін висловив вдоволення з приводу прийняття Радою Безпеки Об'єднаних Націй постанови про шість принципів, на яких повинна спиратися мирна розв'язка Суезької проблеми. Кол. прем'єр Іден закинув Булґанінові нерозуміння цілей англійської політики у відношенні до Суезької проблеми. Англія, мовляв, має на увазі саме мир. З свого боку, Іден закинув єгипетському прем'єрові Нассерові мілітаристичну поведінку та закинув Совєтам, що вони не запротестували проти актів сили, проявлених Єгиптом щодо Суезького каналу. За пресовими коментарями, Англія була осінню мин. року настільки озлоблена поведінкою Єгипту, що вона не брала під увагу погроз Москви. Теперішнє оприлюднення Англією листування з Совєтами у справі Суезького каналу західня преса пояснює баженням випередити Москву, яка заповіла, що оприлюднить це листування. Совєтська ціль була очевидно пропаґандивна. Проголосивши це листування, Англія позбавила Москву пропаґандивного ефекту, діставши водночас нагоду ще раз підкреслити, що вона вважає односторонні акти єгипетського президента Нассера за єдину причину постання всієї Суезької кризи, включно з минулорічним воєнним епізодом.

Туреччина переслідує греків за Кипр

Анкара. — Турецька поліція розв'язала найбільшу організацію грецької меншини в Туреччині, Геленська Унія, опечатала її домівку в Істамбулі та арештувала її секретаря Лямброса Ґулякіса під закидом ведення шпигунської діяльности в користь Греції та затіяння змови проти Греції. Арештований грецький діяч буцім то очолював тайну організацію греків ,яка складалася з колишніх грецьких військовиків у віці між 25 до 45 років. За кожну з тих провин грозить в Туреччині кара смерти. В офіційному турецькому повідомленні говориться про те, що греки в Туреччині зібрали в минулому році 62 мільйони драхм ($ 2,066,000) і перепачкували той фонд — ніби на просьбу грецької королеви Фредерики — до Греції на невідому ціль. Однак — за одностайним ствердживанням західньої преси — фактичною і єдино істотною причиною репресій проти греків у Туреччині є схвилювання турків з приводу звільнення з заслання кипрсько-грецького архиєпископа Макаріоса й остраху, що Англія погодиться з Грецією щодо Кипру коштом турецької меншини на Кипрі. Тому у Туреччині є обурення на нюйоркського губернатора Авerella Гарримана, який запросив архиєпископа Макаріоса прибути до Ню Йорку з відвідинами. Американський амбасадор в Туреччині Флечер Воррен заявив, що губернатор Ґарриман не є речником американського уряду.

ЗДА готові погодитись на облегшення торгівлі з Комуністичним Китаєм

Вашинґтон. — Державний департамент проголосив офіційно, що він готов переговорити з союзниками ЗДА щодо облегшення деяких постанов про торгівлю з комуністичним Китаєм. Конкретно, ЗДА готові вийняти з-під обов'язуючої тепер заборони вивозу до комуністичного Китаю деяких товарів, признаних за стратегічні, та перенести їх на листу таких товарів, які допускальні в торгівлі з сателітними державами в Европі. Деякі інші товари, заборонені для вивозу взагалі до всіх комуністичних держав, залишаться забороненими коли мова про ком. Китай, але ЗДА готові погодитись на торгівлю ними з европейськими комуністичними державами (звідкіль вони можуть дістатися китайським комуністам). Зате залишені товари, на які існує ембарґо, будуть піддані строгішій контролі, ніж вона була досі. Цю ноту державний департамент розіслав 14 державам, які погодились на систему ембарґа на стратегічні товари у торгівлі з комуністичними державами. У відношенні до ком. Китаю існувала окрема найдовша листа заборонених для торгівлі товарів з уваги на ролю ком. Китаю в Корейській війні. ЗДА погоджуються на лібералізацію торгівлі з ком. Китаєм головно під натиском збоку Англії і Японії. Однак водночас ЗДА заявляють, що самі вони і надалі не торгуватимуть з ком. Китаєм.

У СВІТІ

● **Єдиним „успіхом"** японських соціялістичних лідерів, які відвідали комуністичний Китай і мали довгі розмови з Чу Ен-ляєм та іншими комуністичними головачами, була обіцянка комуністів випустити на волю шістьох японських в'язнів, засуджених на довгорічну кару 12 років тому, як воєнні злочинці. Зрештою, японські соціялісти не дуже торгувались, бо здебільшого погоджувалися з китайськими комуністами.

● **Залізничий страйк у Франції,** який відбувся в четвер і п'ятницю минулого тижня, охопив 365,000 залізничників і спаралізував комунікацію на великих просторах країни. Коли у Парижі робітники та службовці підземки і автобусів загрозили також страйком на знак солідарности із залізничниками, уряд змобілізував військові авта і закликав приватних власників авт зберегти комунікацію, потрібну для довозу харчів, обслуговування шпиталів та публічних закладів. Уряд запропонував підвищення платень на 2.5%, замість вимаганих страйкарями 24%. Робітники назвали цю пропозицію смішною і погрожують відновленням страйку.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

СОВЄТИ ГОТУЮТЬСЯ ДО АТОМОВОЇ ВІЙНИ

Останні заходи совєтського уряду, зокрема такі, як його цьогорічна бюджетова і податкова політика, децентралізація індустрійної адміністрації, рішення несплачувати внутрішні позики — викликали чимало взаємосуперечних коментарів і здогадів.

Дуже добру і, правдоподібно, найвірнішу аналізу сучасної совєтської внутрішньої та зовнішньої стратегії дав у щоденнику „Ню Йорк Геральд Трібюн" (з 18 квітня ц. р.) д-р Еллсворт Раймонд, надзвичайний професор Нюйоркського університету і дорадник державного департаменту та армії в совєтських адміністраційних і економічних справах. Зібрані і зіставлені д-ром Раймондом у його статті дані виявляють з усією переконливістю, що під сучасну пору Совєти готуються до атомової війни, і в тому напрямку координують та розвивають всі свої внутрішньо- і зовнішньополітичні заходи.

Д-р Раймонд стверджує найперше, на підставі розгляду цьогорічного совєтського бюджету, що Кремль не покладає ніяких надій на конференції в справі роззброєння і, навпаки, всю увагу присвячує справі озброєння. Цьогорічні асиґнування на оборону й озброєння на 13 процентів вищі, як в 1956 р. Зредуковано, правда, видатки на звичайну зброю, але зате зросли непомірно видатки на атомове дозброєння. Мілітарний бюджет СССР для „мирного" 1957 року такий же високий, як був у час найбільшого розпалу другої світової війни, в 1944 році. У зв'язку з цим Раймонд звертає увагу на факт, що Совєти трактують свою владу над сателітами, як тривалий стан, бо розбудовують там безупину, з допомогою своїх спеціялістів і грошей, воєнну індустрію, чого не робили б, якби вважали, що з сателітами справа непевна. Цікаво теж відмітити, що, в зв'язку із зростом асиґнувань на мілітарні цілі, в цьогорічному совєтському бюджеті зредуковано аж на 17 процентів (у порівнянні з 1956 р.) асиґнування на виробництво товарів щоденної потреби, зате збільшено знову асиґнування на розбудову важкої індустрії. Про мілітарну цілеспрямованість сучасної совєтської стратегії свідчить і те, що Совєти продовжують і поширюють у великому маштабі свою аґресивну міжнародну торгівлю, постачаючи зброю і машини особливо азійсько-арабським країнам. Совєтський експорт в 1957 році куди вищий, як був у 1956 році.

Кладучи всю увагу на розбудову важкого промислу і видаючи головну частину свого бюджету на озброєння та оборону, Совєти відсувають на дальший плян задоволення потреб широких мас населення. Товарів широкої потреби, як уже згадано, вони продукують мало. Підвищено тільки, і *то в дуже незначній мірі, асиґнування на побудову нових* домів і збільшення заробітної платні. Але водночас із цим населення мусить платити за ці „полегші" непомірно збільшені податки. Раймонд обраховує, що з кожних трьох рублів, зароблених совєтським громадянином, два рублі йде на ті чи інші податки.

Окрему увагу присвячує Раймонд розглядові останніх хрущовських „пропозицій" про децентралізацію й „усамостійнення" індустрійної адміністрації. На його думку, це захід виключно мілітарний. В цьому відношенні Хрущов хоче використати тільки досвід, зроблений Леніним під час громадянської війни в рр. 1918-1920, коли то окремі області унезалежнено під адміністраційним оглядом, щоб збільшити цим оборонну спроможність совєтської держави. Раймонд підкреслює, що, на випадок атомової війни, буде дуже корисно, якщо кожен з господарських районів могтиме дбати самостійно про свої потреби і завдання. (Для тієї ж мети видвигнено тепер пропозицію розбудовувати теж і під виробничим оглядом сталеву індустрію в Україні). Разом з тим, совєтський уряд плянує здецентралізувати увесь свій науково-дослідний, зокрема в ділянці атомової енергії, апарат, сконцентрований під сучасну пору дуже загрозливо для безпеки СССР, здебільша біля Москви і Ленінграду. Мілітарна ціль децентралізації науково-дослідних установ очевидна і не вимагає ніяких пояснень.

Навіть, вкінці, такий захід совєтського уряду, як декрет про несплачування 260 більйонів внутрішніх позик, пов'язаний на ділі теж із сучасною воєнною стратеґією СССР. Раймонд пригадує, що такі декрети про несплачування позик в 1927 і 1947 роках були завжди прелюдією до непомірного збільшення видатків на озброєння.

Ось такі заходи й пляни совєтського уряду на 1957 рік і найближче майбутнє. Вони доказують, що сучасне совєтське керівництво поглиблює і поширює свої безпосередні та посередні готування до атомової війни, вважаючи її неминучою.

ДИПЛОМАТІЯ ПІД ЗНАКОМ АТОМА

Упродовж двох останніх тижнів в підсовєтській частині Центральної Азії переведено чотири експериментальні вибухи ядрової зброї. Західні коментарі зводяться до твердження, що большевики приспішили серію дослідних вибухів не для науково-військових, а для суто політичних цілей: щоб надати більшої сили своїм погрозам і пересторогам на адресу різних держав НАТО проти признавання ними Америці летунсько-морських баз і проти влаштовування на території цих держав „складів" атомової зброї. Погрози Москви, сполучені з атомовими вибухами, американська преса назвала „совєтською атомовою дипломатією". Захід давно вже перестеріг Москву, що на кожну совєтську нову аґресію прийде у відповідь негайна „масова відплата", — очевидно, атомовими бомбами. І коли військові керівники НАТО говорять одверто про конечність забезпечення всіх армій держав НАТО атомовою зброєю, то розголошування такого військового плянування стоїть безумовно у зв'язку з методами західньої закордонної політики: адже вся вона наставлена на те, щоб забезпечити мир, а найкращим арґументом, що має для Москви переконливу вартість, є погроза вжити силу.

Це дуже неприємні часи й відносини, в яких дипломатичним засобом стала найстрашніша зброя, що її придумав людський розум за тисячоріччя існування людства.

Не дивниця, що деякі особи, які вирішально спричинились до настання теперішньої нашої атомової епохи, здригаються на думку, до чого воно може дійти, коли взаємні погрози перетворяться в діло. Перший „розбивач атома", німецький професор фізики Отто Ган, лавреат нагороди Нобеля, заявив, що це просто справа його совісти забрати голос у теперішніх переговах в атомовому зброєнні і сказати німецькому народові правду про страхітливі наслідки діяння атомових бомб. Інший його німецький колеґа признався, що вибух бомби над Гірошімою в 1945 році так потряс ним, що він не вспів спокійно думати про те, що сталося б з німецьким народом, якби атомові бомби розривались над Німеччиною. Знаючи простолінійність німецького наукового думання, можна вірити, що 18 чільних німецьких учених фізиків, між ними чотири лавреати Нобеля, які 12 квітня оприлюднили спільну заяву з відмовою працювати над виготовленням, удосконаленням і застосуванням атомової зброї для нової німецької армії, що тих 18 професорів зробили це з ідеальних спонук, а не з будь-якої симпатії супроти комунізму і Москви. Проте, ця їхня заява стала суто політичною подією, яка потягнула за собою дальші дії у світі політики і дипломатії.

Передусім, західньо-німецькі політики — читаємо в повідомленнях з Німеччини — за головних винуватців цього гуртового виступу німецьких учених вважають — англійців. Це їхня, мовляв, Біла Книга, в якій заповідається відкликання з Німеччини частини англійського війська, значне зменшення власної суходільної армії та морської фльоти і переставлення всієї стратегії на атомову зброю та керовані ракети, — це той англійський різкий відворот від „конвенціональної" зброї в сторону атомової спонукав старого канцлера Аденауера виступити за атомову зброю і для нової німецької армії. А ця вимога Аденауера, яка дуже не сподобалася французькій вулиці, але знайшла виправдання в очах військовиків, саме й зворохобила кабінетних професорів, що з природи не є войовничі і на масове винищування людського роду не наставлені. Очевидно, сучасну міжнародну ситуацію і ролю, яку атомова зброя грає нині у справі вдержування миру, Конрад Аденауер розуміє куди краще й авторитетніше, ніж вчені-професори. Він заявив їм відразу різко, що проблема озброєння нової німецької армії і проблема міжнародного роззброєння — це справа політиків, а не науковців. Але, після палкої полеміки між керівниками Німецької Федеративної Республіки і вченими фізиками, полеміки, яка була манною з неба для німецьких соціялістів і не в останній мірі також для Москви, — п'ятьох найчільніших німецьких учених фізиків з Інституту Плянка в Ґеттінґені запрошено на спільну нараду з віце-міністром закорд. справ проф. Гальштайном, міністром оборони Францом Штравсом і генералами Адольфом Гойзінґером та Гансом Шпайделем, який для цієї цілі приїхав з Парижу, з головної кватири НАТО. Німецьким професорам пояснено на тій нараді напевно чимало речей, досі їм не відомих — з ділянки політики і дипломатії.

Водночас заповіджено на 1 травня приїзд до столиці Західньої Німеччини, Бонну, англійського прем'єра Гаролда Мекміллена і відразу сказано, що головною темою англійсько-німецьких переговорів „на вершинах" буде проблема участи Англії в обороні Західньої Німеччини проти можливої совєтської аґресії. Це буде продовження нарад на ту саму тему Білої Книги, що їх вестиме Рада НАТО безпосередньо перед приїздом Мекміллена до Бонну — там же, в столиці Німеччини. У Лондоні здають собі справу з труднощів, в яких опинився Аденауер, а англійському урядові, мабуть, не дуже приємно стверджувати, що його військова політика дала один із тих непередбачених політичних наслідків, яким є посилення кампанії німецьких соціялістів проти участи Німеччини в НАТО. Німецький уряд намагається спаралізувати виступ німецьких учених і кампанію соціялістів перехопленням від них антиатомової аґітації в найширшому сенсі: уряд Аденауера разом із західньо-німецьким парляментом мають звернутися до світу із закликом припинити перегони в атомовому зброєнні. Але поки це станеться, поки дипломати на лондонській конференції роззброєння погодяться щодо скасування чи обмеження атомової зброї, — генерали і практичні політики озброюватимуть свої армії атомовими бомбами й гарматами, як найновішими ослгами військової техніки.

Любомир О. Ортинський

НІМЕЧЧИНА ВЧИТЬСЯ НА ПОМИЛКАХ МИНУЛОГО

Щоб молоде покоління німців не забувало злочинів гітлерівської, т. зв. східньої політики і ніколи до них не завертало, провідний німецький журнал для дослідження найновішої історії „Фіртельяресгефте фюр Цайтґешіхте" в своєму другому зошиті за квітень 1957 р. опублікував меморандум Гіммлера до Гітлера п. н. „Трактування чужих національностей на Сході". Йдеться про меморандум, що був зредаґований у травні 1940 р. і що став „джерелом" дальшої гітлерівської політики на окупованих східньоевропейських теренах. В ньому, між іншим, рекомендовано: обмежити науку неімців до вміння підписатись і рахувати до 500, селекцію здібніших слов'янських дітей і висилку їх на дальше виховання до Німеччини; позбавлення східніх народів їхньої інтеліґенції і підготова їх до виконування тяжчої фізичної праці.

За „Фіртельяресгефте" передрукувала цей меморандум частина німецької преси, а гамбурзький тижневик „Ді Цайт" подав у редакційному коментарі таку заввагу: „Передруковуємо це не для того, щоб кожний німець, який в майбутньому говоритиме з поляком на тему лінії Одри-Нісси, мусів із соромом схиляти голову, але для того, щоб він ясно розумів, хто засіяв зерна ненависти".

Громадянин в уніформі

При всій обережності і при тому пам'ятаючи латинську приповідку „тімео Данаос ет дона ферентес", все ж не можна не ствердити, що в психіці німців, коли йдеться про військову службу, зайшли великі зміни. Осуджувати баварських власників шинків, що вони, з політично-тактичних міркувань, вивісили на дверях своїх ресторанів „вступ уніформованим небажаний" було б штучним натяганням фактів. Так само не для того, щоб переконати світ, що німці перестали бути мілітаристами, більшість синів моїх німецьких знайомих, що ґенераціями давали кайзерівській, а згодом і ваймарській Німеччині офіцерів, і чути не хоче про військову кар'єру. А коли вже вища державно-політична рація змусила Федеративну Республіку Німеччина виставити власну армію і, всупереч спротиву частини населення, таки завести військову повинність, уряд, армія і німецька публічна опінія стараються не допустити до реґенерації старого німецького касарняного дрилю. Власне 1 квітня 1957 р. нарукували перші військові призовники, вже не добровільці, а покликані, і німецька преса знову заворушилась і заповнює сторінки пригадками старих капральських метод німецького вермахту і перестерігає проти їх повторення. Десять тисяч рекрутів, що на днях заповнили касарні і що з уваги на рік народження 1937-ий, попередній вермахт і війну знають уже тільки з оповідань старших або з дитячих спогадів, будуть вишколюватись давніми кадрами добровольців, які, крім однорічного технічного перевишколу, перейшли спеціяльний інструктаж, як поводитися з „громадянином в уніформі" і як дати йому тверду школу при рівночасному збереженні його людської гідности. Отже, без „жабок", „гінлеґен — авф — марш — марш" і т. п. метод, що мали привчити вояка „не думати, залишаючи це коням, які мають більші й твердші голови". Як інструктори нової німецької армії (Бундесвер) вив'яжуться з цього складного завдання і який буде вислід демократичного духа в німецьких касарнях — покаже майбутнє. Покищо треба відзначити багато доброї волі так в міністра оборони Штравса, як і в плановиків вишколу на чолі з нащадком французьких ґуґенотів, німецьким полковником ґенерального штабу графом Бусеном.

Замість меча — торгівля

Що модерна Німеччина не зрезиґнувала цілком з амбіцій поширити свої впливи поза кордони країни, а тільки замінила меч на економічну експансію і торгівлю, вказує велика активність на полі так званих індустрійних виставок. Щойно закінчилась колосальна німецька індустрійна виставка в Каїро, яка, не зважаючи на дуже непригожий час Суецької кризи, не лише відбулась, але й мала великий успіх. Від самого початку плянування цієї виставки німці здавали собі справу, що про більші замовлення не може бути мови, що Єгипет в теперішній стадії не вспіє стати поважнішим відборцем німецьких продуктів, бо не має чим платити, а більшу частину своєї бавовни на роки віддав східньому блокові за доставу зброї. Проте, приватний німецький капітал легкою рукою викинув кілька мільйонів на влаштування цієї чи не першої на Близькому Сході виставки, керуючись засадою: „Ми плянуємо на далеку мету. Розвиток середньо-східніх країн вже не можна затримати. Ми хотіли б радо допомогти і при тому заробити". (Уступ з тексту проспекту виставки). Калькуляція німецьких підприємців виявилась правильною, і вся єгипетська преса і взагалі публічна опінія прийняли німецьку ініціятиву дуже тепло, називаючи виставку „останнім мостом між Заходом і арабським світом". А що цей „міст" збудували німці і що до їх кишені йтиме мито — самозрозуміла річ.

Тоді, коли виставка в Каїро мала на меті показати німецький товар на Близькому Сході, запляноване на кінець квітня 1957 р. традиційний уже показ німецької індустрії в Ганновері має „азійські" завдання. Минулорічний показ побив усі повоєнні рекорди і стягнув до участи в показі 45 країн і понад мільйон відвідувачів. Цьогорічний має перевищити вислідн 1956 р. і сягнути рекордового числа 4000 учасників, що виставлятимуть свої товари. Щоб виключити всякі політичні моменти з показу, керівництво не дозволяє будувати національних павільйонів і ділить показ на фахові відділи, в яких виставляють свої товари, без різниці країни походження, всі учасники.

Минулого року ганноверський показ стояв під знаком Африки, а виставка в Каїро завершила німецьку підготову для своєї експансії в цьому напрямі. Цьогорічний показ в Ганновері має всі вигляди стати своєрідною зустріччю з Азією. Вже заповіджені численні делеґації пейпінґських китайців і японців, приїде делеґація з Філіпін та Індонезії. В німецьких торговельних колах є неприховане бажання договоритись з гостями із Пейпінґу до конкретних торговельних пропозицій і якось обійти існуюче ембарґо на вивіз цілого ряду товарів поза бамбусову заслону. Сподіваються також, що показ відвідає Мікоян, а шеф німецьких соціялістів Олленгауер вже навіть поспішив із заявою, що присутність совєтського заступника прем'єра і керівника зовнішньої торгівлі в Німеччині була б дуже побажана.

Виглядає, що німці прийшли до переконання, що меч справді дає славу, але мирна господарська експансія і світова торгівля — добробут країні. Зрештою, не відкрили нічого нового, а тільки підглянули це у своїх кузенів за Каналом, і частинно перебирають їх спадок. Англія тим часом має багато клопотів, а сотні тисяч її мешканців йдуть у світ шукати нового щастя.

В. Несторович

ВИННІ ЧИ НЕВИННІ?

(Деякі уточнення з процесу про підпал „Українського Прометея")

Закінчений на днях процес, в якому на лаві підсудних сиділи два українці, з них один журналіст і письменник, автор недавно виданої повісти „Хліб", викликав відгук у пресі і, зокрема — цілу ґаму афектів серед місцевих, а також позамісцевих громадян — українців. Нічого в тому дивного немає, бо друкарня „Глоб-Пресс" тісно пов'язана з видавництвом „Прометей", а ця остання видає не тільки книжки, але й політичну газету і заступає політичну партію, що, як кожна партія, має не тільки симпатиків але й противників. До того ж кожна партія репрезентує назовні частину української спільноти, і тому ця спільнота на все, що „компромітує", звичайно дуже чуйно реаґує, і справа, пущена на лотоки „усної словесности", прибирає часто переборщену густоту барв. Маючи на увазі це, як також і не зовсім точні вісті, що появились в українській пресі, я звернувся до одної з найбільш авторитетних осіб, до адвоката Д. Квітковського, з низкою запитів, які разом з його відповідями подаю нижче для інформації читачів „Свободи":

ЗАПИТ: — Ви були оборонцем у процесі проти пп. Петра Майсюри і Павла Маляра. В чому їх фактично обвинувачено?

ВІДПОВІДЬ: — Нас було троє оборонців: Річард Е. Лемб, Михайло Мозола і я. Прокуратура поставила підсудним у вину чотири злочини: 1. Підпал мешканевого будинку і того, що було в будинку; 2. Підпал немешканевого будинку (друкарня) й того, що було в тому будинку; 3. Підпал заасекурованого майна з наміром ошукати асекураційну компанію; 4. Підготова до підпалу майна.

— Яке було рішення суду присяжних?

— Після понад шестигодинних нарад, суд присяжних у складі 12-ох жінок звільнив підсудних щодо перших трьох точок і визнав їх винними щодо останньої точки, зн. підготова до підпалу. Кара буде визначена 26 квітня цього року.

— Чи Ви вдоволені вислідом процесу?

— Не вповні. Бо хоч суд присяжних звільнив підсудних щодо перших трьох обвинувачень — і то дуже тяжких, бо якби вони були знайдені винними в перших трьох злочинах, то кара за це була б кілька десятків років тяжкого ув'язнення, — все ж таки на підсудних падає неприємна тінь намаганого злочину. Успіх є в тому, що з підсудних упав тягар найтяжчих обвинувачень, і тепер нам треба боротися, шляхом відклику, до Найвищого Суду, за звільнення їх і від цього багато легшого уже обвинувачення.

— Чи вірите у добрий вислід відклику до Найвищого Суду?

— Так. На мою думку, обвинувачення в останньому злочині, помимо десятків свідків та інших доказів, не було так доказане, щоб зв'язати підсудних зі злочином

(Закінчення на стор. 3-ій)

ВІДХІД

Сумні дерева,
    сльози, як емаль,
У небі гнів
    рокоче гнівно громом...
Будинків тиша,
    сірих стін печаль
Упала на дорогу
    невідому.

Іду крізь ніч,
    іду з роботи я
По вулиці страшній,
    мов в пащі звіря.
Нема пісень,
    не чути солов'я
Глуха пустеля
    і жаске безвір'я!

Далеко так.
    Тебе не досягти...
Із цього краю,
    де ми лиш прісіля,
О, як би все я
    розгубить хотіла,
Щоб тільки радість
    малері знайти.

Це все. Пішла.
    Я може ще вернусь,
Як скарб. На Бога
    покладу надію,
Тебе люблю,
    бо розлюбить не вмію,
Чеканням сповнена —
    тобі молюсь.

ВАЛЕНТИНА ПІНОВА

1957 р.

Д-р Володимир Ґалан, президент ЗУАДК

ЗУАДК В ДІЇ

Звіт з праці Злуч. Українського Американського Допомогового Комітету за час від жовтня 1955 року до кінця 1956 року, виголошений перед Зборами Дирекційної Ради ЗУАДКомітету 23 березня 1957 року у Филаделфії.

(1)

Знову проминуло більше року праці на добро і користь українського народу, виконаної єдиною сьогодні самостійною, леґальною і визнаною в міжнародному світі українською допомоговою установою — Злученим Українським Американським Допомоговим Комітетом. Мій звіт із цієї праці нав'язує до мого звіту під час П'ятих Загальних Зборів ЗУАДКомітету в дні 12 листопада 1955 року і обіймає час від 1. жовтня 1955 року до кінця 1956 року. Наша праця в останньому звітовому періоді була теж продовженням цієї великої праці, яку веде ЗУАДК від 1944 року, від свого постання. Головними нашими завданнями в нашій харитативно-допомоговій діяльності були, як і давніше, проблеми, зв'язані з долею українських еміґрантів і втікачів від большевицького терору в Україні, а розв'язка цих проблем йшла, як і давніше, в таких напрямах:

1) Переселення до заморських країн,

2) Допомога включитись і почати життя в господарській системі країни поселення,

3) Матеріяльна і моральна допомога українським еміґрантам в різних країнах, як теж і правне заступництво їх перед властями і урядовими чинниками.

Крім цього, завданням Управи ЗУАДКомітету було підготовити і тримати нашу установу на висоті, як під моральним оглядом, так і під фінансовим оглядом, щоб вона була здібна нести в разі потреби допомогу українцям на рідних землях.

У своєму звіті я подам бодай у загальних нарисах, як виглядало виконання цих наших завдань.

I. ПЕРЕСЕЛЕННЯ:

Останній звітовий період був позначений великою і пожвавленою діяльністю в ділянці переселення.

Вся акція переселення йшла на основі закону про переселення втікачів так званого Акту Допомоги Втікачам з 1953 року (Рефюджі Ріліф Акт — 1953). В попередньому звіті на П'ятих Загальних Зборах ЗУАДКомітету ми звітували про виготовлення 1,430 ашурансів. На кінець 1956 року, коли закінчилось офіційне життя цього переселенчого закону, наша канцелярія виготовила 2,918 ашурансів.

Це значить у звітовому періоді було виготовлено півтори тисячі ашурансів. Але це були трудні ашуранси. Тоді, коли в перший час, почавши від 1954 року, ЗУАДК діставав головно особисті, родинні ашуранси, значить ашуранси, які підписували американські громадяни для своїх родин, то у звітовому періоді головна кількість виготовлених ашурансів — це анонімні ашуранси. Трудність полягала у підшуканні громадян, які хотіли б підписати ашуранси, як теж і трудність у підшуканні місця праці і місця майбутнього замешкання. В цій акції прийшли в допомогу деякі громади, головно Филаделфія. Треба з підкресленням сказати, що ЗУАДК виготовив ашуранси для всіх аплікантів, які записались на переселення до ЗДА в наших европейських станицях. Не було ні одного випадку, щоб зголосився аплікант і йому не дано ашурансу. В деяких випадках використано заступні ашуранси, це значить ашуранси тих, аплікантів, які не дістали з уваги на вимоги закону (головно через лихий стан здоров'я) візи, і їхні ашуранси можна було використати для інших аплікатів.

Закон РРА-1953 відносився до Німеччини, Австрії і країн НАТО. На терені тих країн мав ЗУАДК своїх аплікантів. Головна маса аплікантів на переселення була в Німеччині й Австрії; ЗУАДК мав теж поважне число переселенців в Бельгії, Франції, як теж окремі справи в Голляндії, Швеції, Данії, Італії і Греції, а то і в Англії, де закон призначив лише 2 тисячі віз для колишніх вояків польської армії (в категорії цих людей були теж українці).

В Німеччині й Австрії діяли наші Представництва й окремі станиці. ЗУАДК утримував свої станиці в Бельгії і Франції. Переселення з інших країн велось в безпосередньому зв'язку з відносними американськими консулятами.

Для країн НАТО, в тому числі для Франції і Бельгії, призначено невелике відносно число віз. Тому не всі наші апліканти, хоч і дістали потрібні ашуранси, змогли дістати візи в рамах закону РРА-1953. Але їхні справи переключено під загальний іміґраційний закон, і вже деякі апліканти отримують візи саме в рамах цього загального закону.

Для Німеччини й Австрії не було обмежень в практичному розумінні, і тому всі наші апліканти, які відповідали вимогам закону, отримали перед закінченням 1956 року візи.

Хоч реченець для приймання ашурансів був визначений на кінець вересня 1956 року, канцелярія висилала ашуранси до кінця року, бо консуляти згодились приймати ашуранси і після реченця для аплікантів, які перейшли вже раніше консулярну перевірку.

Як загально визнана урядова установа, ЗУАДК мав теж деякі неукраїнські переселенчі справи, головно справи переселення італійців. Наші станиці приймали теж деякі справи словаків, білорусів і козаків.

За національним розподілом число наших ашурансів має такий образ:

ашуранси для	українців	2,762	на	6,520	осіб,
„	італійців	101	„	161	„
„	словаків	51	„	74	„
„	білорусів	2	„	6	„
„	козаків	1	„	2	„
„	греків	1	„	2	„
		2,918		6,765	

Це ашуранси категорії ДСР-8, це значить із завіренням переселенчої організації. Для італійців канцелярія ЗУАДКомітету полагоджувала і справи категорії ДСР-11 і ДСР-12, тобто ашуранси, виготовлені безпосередньо родинами. Таких ашурансів виготовлено 161 на 341 особу.

Категорії переселенців.

Це загальне зіставлення про справи переселення одностайне в одному, якщо йде про найважливішу справу, справу фінансування, — всі апліканти зобов'язані до покриття оплат за кошти переселення. Ці кошти можна поділити на три частини, а саме:

1) кошти переїзду до порту, чи летовища, як теж всякі консулярні оплати,

2) кошти переїзду через океан,

3) кошти переїзду з порту до місця призначення.

Крім цього для аплікантів, які не мають рідних чи приятелів у ЗДА і приїжджають на анонімні ашуранси, доходить ще четверта категорія коштів, а саме:

4) кошти на поселення і перші дні чи тижні прохарчування.

Всі ці кошти зобов'язаний аплікант покрити сам. Та з уваги на повну неспроможність втікачів-залишенців фінансувати своє переселення допомогові установи, в тому числі і ЗУАДК, приходять їм у допомогу. Перш за все ЗУАДК перевів своєчасно реєстрацію втікачів і виєднав для тих, які підпадали під приписи, допомогу американського уряду з так званої „Програми Втікачів З'єдинених Держав (ЮСЕП, Юнайтед Стейтс Ескейпі Проґрам). Ця організація покриває кошти морського транспорту для прийнятих нею аплікантів, як теж і кошти консулярних оплат.

Для інших аплікантів ЗУАДК виєднав змогу дістати позички на оплачення коштів морського транспорту. Договір із Міждержавним Комітетом для Переселення з Европи ICEM (Інтерґовернментал Коміті фор Юропіен Майґрейшин) дає ЗУАДКомітетові змогу дістати готівкову позичку для покриття коштів переїзду кожного свого аплікanta.

(Далі буде)

УСЯ ПИСАНКА НА ХАРИТАТИВНУ АКЦІЮ ЗУАДК!

ПОЖЕРТВИ ВИСИЛАТИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ДО ЗУАДК У ФИЛАДЕЛФІЇ: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Міннеаполіс, Мінн.

Праця Сестрицтва св. Софії.

3-го березня ц. р. відбулися річні Загальні Збори Сестрицтва при укр. правосл. парафії св. Юрія. Діюча голова Ольга Змага - Хоролець склала широкий звіт з діяльности. Сестрицтво, крім обов'язків господарських, як: дбання про прикрасу храму Божого, влаштовування обідів, вечорів та пікніків — приймає активну участь в національно-громадському житті та дбає про виховання молодого покоління в українському дусі. Для цього сестрицтво влаштувало ряд традиційних свят для дітей та молоді.

На Миколаївському вечорі діти відіграли п'єску, переплетену відповідними декламаціями, співом та танцями. (При цій нагоді переведено збірку та переслано гроші для дітей залишенців у таборі Авґсбурзі, Німеччина). На Андріївському вечорі показували народні звичаї та традиційні наші страви.

На Свят - Вечір відбулася спільна вечеря. „Коляду" з Вечері переслано для залишенців у Німеччині.

В день Різдва сестрицтво влаштувало Ялинку для дітей, а крім того зорганізовано забаву Запусти - Масляну, Спільне Великоднє Свячене та товариську зустріч з секретаркою Об'єднаного Жіноцтва Канади, п-ні Н. Когутською. Перед Великодніми Святами сестриці розмальовували писанки та реклямували їх серед амер. загалу, викликаючи подив чужинців до цього роду українського мистецтва. Улаштовано показ писанок на телевізії, з поясненням та демонструванням способу їх розмальовування. Реклямувалося писанки в місцевій амер. пресі.

Дбаючи про виховання молодого покоління та вдержання його при українському корені, управа сестрицтва відновила та поширила працю дитячого літ.-мистецького гуртка, завданням якого є: плекати в дітей любов до українського мистецтва. Сестрицтво відновило працю в школі українознавства при парафії св. Юрія. Сестрицтво тісно співпрацювало з літ.-мист. гуртком та зорганізувало такі імпрези: Шевченківські Роковини, Великоднє прийняття, Різдвяна вистава, академію С. Петлюри, Дні Батька й Матері, Свято Державности, Вечір „Україна — земля моїх Батьків".

Дохід з цих імпрез розподілено на народні цілі та для залишенців у Европі.

В день св. княгині Ольги сестрицтво влаштувало товариський чайний вечір, на якому вітали всіх присутніх іменинниць, сестриця п-ні О. Костюк розповіла про св. княгиню Ольгу, як носія Христової віри, а також згадала визначних українських жінок з ім'ям Ольги, як: про героїню — мученицю Ольгу Басараб, Ольгу Валкову — мученицю, яка загинула від совєтських тортур в м. Харкові 1934 р., письменницю Ольгу Мак, якої деякі оповідання ми мали нагоду читати на сторінках „Свободи", Ольгу Петлюрову, дружину покійного Головного Отамана Українських Військ, про яку говорили ген. К. Смовський, та пані Л. Люта-Лютенко. Всі присутні вечора підписали спільне привітання та переслали для пані Петлюрової в Париж.

Сестрицтво влаштувало жалібні сходини для вшанування пам'яти 500 жінок - героїнь, які загинули під комуністичними танками в сов. конц.-таборі. Сходини попередила панахида, відправлена в церкві св. Юрія при співучасті церковного хору, до якого належить більшість наших сестриць.

Жалібні сходини відкрила голова О. Змага-Хорилець, яка також виголосила реферат на згадану тему.

П-ні В. Єрмоленко деклямувала вірш „На могилу 500", який написала пані О. Костюк.

Спільно обговорено та сформульовано додатки до загальних резолюцій, присланих від СУА.

Сестрицтво св. Софії брало активну участь в гром. житті українців Міннеаполісу: воно входило в склад комітету для влаштування маніфестації в честь 500, та брало участь в її програмі. Представниці сестрицтва були в президії Комітету для влаштування академії в честь С. Петлюри. Те саме було і під час святкування 1000-ліття хрещення княгині Ольги.

Крім цього сестрицтво виконує харитативну працю: відвідує недужих по шпиталях і вдома, в горі висилає картки співчуття, а також поздоровлення з днем Ангела т. інш. На великі свята обдаровує хворих грошовими чи матеріяльними дарунками та приносить їм сайчене на Великдень.

Принагідно робить грошові збірки для тих, хто найбільше потребує допомоги і тут і в Европі. В минулому році на харитативні цілі від сестрицтва, зі збірок та з каси, пішло коло 300 долярів (не враховуючи тих, що окремо висилав дит. літ.-мистецький гурток).

Між сестрицями маємо членів УНСоюзу та передплатників „Свободи", а більшість дітей школи українознавства та літ.-мист. гуртка є передплатниками „Веселки".

Ольга З. Хоролець,
голова Сестрицтва.

Рачестер, Н. Й.

Посвячення дому „Самопомочі"

31 березня 1957 був для місцевого Відділу „Самопомочі" не лиш звичайною неділею — але ще й пам'ятним днем з нагоди посвячення дому, набутого в листопаді 1955-го року.

Дім той, просторий і гарний назовні, був у нутрі в великому занепаді — головно на першому поверсі, де містилася „Самопоміч" та інші товариства, як: СУА Відділ 47, „Пласт", ОбВА, Спортовий Кружок і Український Національний Хор. Треба було значних направ і перемін. Гостив був раз в домі п. през. Д. Галичин та оглянувши його, висказався, що, якби доконати потрібних направ дому, то він зискав би на вартості яких 10,000 долярів. (Він коштував 29,000 долярів).

Управа Відділу взяла собі ті слова до серця і вирішила перевести потрібні направи, щоб „Самопоміч" стала домівкою в повнім значенні цього слова. І сталися неочікувані речі. Продовж кількох місяців „Самопоміч" змінилася внутрі не до пізнання. Із старої, занедбаної рудери постала модерна, культурна домівка. Чуда цього не можна б було доконати, якщо б членам Виділу і деяким членам Т-ва не присвічувала була невтомна гадка, що мусять власними силами доконати наміреного діла.

І так праця коло направи дому, за яку в інших обставинах треба було б виложити 10,000 долярів, обійшлась коштом несповна 7,000 долярів.

Зате безінтересовна праця членів Виділу, як голови — п. Силина, який опісля несподівано тяжко захворів і лиш порадами та вказівками міг допомагати відновi дому, скарбника — п. Малинівського, реф. сусп. опіки — п. Єйни, секретаря — п. Пласкача (до часу його виїзду до Клівленду), культ. осв. реф. — п. Чорнобіля, члена контрольної комісії — п. В. Колця і членів Товариства: Михайла Крижанівського, Осипа Кушніра, Осипа Колця, Харитона Довгалюка, Миколи Бабюка, Марка Лонкевича, Михайла Ляльки, Василя Семанюка, Михайла Слободинського, Антона Кецка, Володимира Тарнавського і мґра Олександра Грабара, а з молодших: Андрія Харамбури і Нестора Червінського, з пань: Орисі Костинюк — дозволили осягнути такий вислід, що присутні на посвяченні делеґати різних установ з подивом і признанням підносили.

31 березня 1951 відбулось посвячення відновленої домівки. Перед тим у місцевій церкві відбулась панахида за померлих членів Т-ва.

Посвячення довершив о. Парох Волянський в сослуженні о. О. Городецького. Опісля о. Парох зложив з цієї нагоди щирі побажання Управі і членам Т-ва і всі присутні в сердечній атмосфері провели на дружній розмові кілька годин, мов кілька хвилин.

Делеґати 19-ти організацій вітали „Самопоміч" із цим святом та бажали ще кращих успіхів на майбутнє.

Голова Т-ва п. Силик, який на це свято прибув майже просто зі шпиталю, вітав гостей та висказував свою радість з такого милого свята. Він зазначив при тім, що лиш у зрозумінні клича „В єдності сила народу" лежить запорука нашого кращого майбутнього. Дякував членам Управи і тим Товариствам, які містяться в домі „Самопомочі" за дружню співпрацю.

Треба зазначити, що на Свято це прибув постійний наш симпатик п. Роберт Шереліс, (литовець), місцевий промисловець і власник крамниці та зложив значну пожертву на цілі Т-ва.

Товстмастером на цій імпрезі був радник Зубрицький.

Петро З.

Ембридж. Па.

Шевченківська Академія

31 березня ц. р. Українська Православна Парафія Св. Володимира Вел. вшанувала пам'ять Тараса Шевченка своєю черговою Шевченківською Академією. Перед програмою місцевий настоятель, прот. М. Федорович відслужив у церкві Панахиду за спокій душі Великого Пророка, сказавши відповідне слово і пригадавши численно зібраним головні ідеї „Заповіту" та шляхи до їх реалізації.

Програма академії складалася з трьох частин. У першій та в кінцевій частині виступав великий мішаний параф. хор, під орудою тут народженого здібного диригента, п. Івана Ґося. мол. Середущу частину виконали „наші найменші" — ніжними співами та зворушливими віршиками в честь Батька Тараса. Усіх було 27 співаків (-чок) цього симпатичного хору, також під орудою п. Ів. Ґося. Більшість із дівчаток були убрані в національні строї.

Мішаний хор відспівав такі популярні композиції: „І світає і смеркає" — М. Вілянського; „Сонце заходить" — Роздольського; „Думи мої" — Козака; „Крилець" — В. Матюка та могутній й не легкий для аматорського хору — „Заповіт", укладу М. Вербицького, зі сольоспівом п. Ґося та при фортепіяновім акомпаніяменті п-і Євгенії Королишин-Войтович із Ембридж, абсольвентки музичної консерваторії в Питсбурґу.

З діточок виступили з деклямаціями: Галя Коваль, Катруся Ґебет, Орест Федорович, Денис Оклей, Донна Халупяк, Сузанна Марковська, Донна Сірко, Дарлина Мосора, Славко Лісевич та Богдан Стефківський. Зі старших дівчат деклямували в „недитячій" частині концерту учениці: Галя Кардаш та Марійка Гниздюх. Вони продеклямували прегарний діялог про життя Т. Шевченка, укладу „колишнього" Юри Шкрумеляка.

Святочне слово виголосив редактор „Народнього Слова" з Питсбурґу, п. Павло Кравчук. Отворив академію місцевий о. парох закінчив її словами подяки п. Осип Ґебет, від імені церк. комітету тієї ж громади. Також прочитано дві короткі статті — українську („Україна, земля моїх батьків") відчитала Марійка Гниздюх, а англійську статтю про Т. Шевченка — прочитав молодий і надійний Мирон Скрабут, син п. Михайла Скрабута, члена ширшої політичної Ради УККА.

Ще одно цінне та оригінальне треба сказати при нагоді цього звіту із нашої Шевченківської Академії. День раніш приїхав до Ембриджу п. інж. Михайло Комічак, який веде в Питсбурґу щотижневу українську програму, й записав на ленті всіх десять діточок, чи пак їхні віршики на нашу академію. Другого дня в неділю, 31 березня подав він цю чудову Шевченківську мозаїку у своїй мистецькій програмі... Громадянство Ембриджу, а напевно й тисячі слухачів його програми — від найдальших закутин нашої Питсбурщини — по Вилінґ та Йонґставн — напевно з насолодою прослухали цей надзвичайний концерт на хвилях етеру... Підкреслюємо ідейний підхід п. М. Комічака до таких справ, як і високу його свідомість, що великій ідеї служить вже восьмий рік.

М. Ш.

ВИННІ ЧИ НЕВИННІ?

(Продовження зі стор. 2-ої)

понад сумнів. Суд присяжних виніс своє рішення, але я вірю, що Найвищий Суд таки звільнить підсудних від усякої вини й кари.

— Чи мали підсудні змогу і право розгорнути повну оборону?

— Так. Ми мали змогу свідками й іншими матеріялами доказувати невинність наших клієнтів, і я певний, що оборона совісно й повно використала це право підсудних на оборону. Суддя Джан А. Рікка був безсторонній так під час ходу процесу, як і в своїх поясненнях до суду присяжних — (що і як вони мають узгляднювати в своїх рішеннях вину чи брак вини підсудних), намагався бути в рямцях закону і забезпечити підсудним те, що американці називають „фер трасл".

— Які, насправді, були докази проти підсудних?

— Докази чи спроба доказів були дуже різні. Поперше, це було сім слоїків, три з них з бензиною, а чотири з водою, що мали б бути пов'язані (мотузами) між собою і в цей спосіб переносити вогонь в різні частини хати й друкарні (фактично шнурки були порвані, коли їх відкрили). Далі — в одній із шаф з книжками й іншими паперами мали б знайти грубу церковну свічку, що мала б горіти приблизно 10 годин і потім запалити папір; крім цього свідками й бухгальтерійними книжками прокуратура намагалася доказати, що підприємство (друкарська спілка „Глоб-Пресс" і в-во „Прометей") було дефіцитовим, і тому П. Майсюра й П. Маляр взяли великі асекурації на підприємство й підпалили його з наміром виграти на високій асекурації.

— Хто був головним свідком проти обвинувачених?

— Головним свідком прокуратури був п. Олександер Палаташ, колишній спільник „Глоб-Пресс" і управитель всього підприємства. Пан О. Палаташ свідчив м. ін., що в 1954 р., коли він уперше приїхав до Дітройту з наміром стати спільником друкарні, підсудний П. Майсюра нібито сказав йому: „Ви не турбуйтеся нічим; ми візьмемо добру асекурацію і, якщо підприємство не піде добре, підпалимо його, візьмемо добрі гроші від асекурації і збудуємо в Торонті за 40.000 долярів нову друкарню". Подібну пропозицію нібито зробив П. Майсюра п. Палаташеві ще раз через кілька місяців після того. На запит оборони, чи п. О. Палаташ сказав комусь про таку кримінальну пропозицію П. Майсюри, той відповів, що сказав тільки одній людині в Ню Йорку (не назвавши імени цієї людини). Поліції він цього не сказав. П. Палаташ свідчив, що Майсюра й Маляр спроневірили т. зв. Стартовий Фонд, хоч свідками й документами доказано, що гроші зі Стартового Фонду були тільки інвестовані в закуп друкарні й друкування книжок і що ці інвестиції можна кожного дня обернути в готівку.

— Яка була теорія оборони?

— Адвокати, поза документальними доказами невірности свідчень поодиноких свідків та зізнанням самих свідків у перехресних допитах, базували свою оборону на теорії, що той або ті, що підставили вогонь, робили так, щоб лишити сліди підпалу й тим самим кинути підозріння на П. Майсюру й П. Маляра, як тих, що могли чи мали інтерес підставити вогонь. Поперше, згадані слоїки з бензиною були розставлені в такий спосіб, що кожний, хто ввійшов до приміщення, мусів обов'язково наткнутися на них. Всюди, де стояли слоїки, не було вогню. Місця, де вибух вогонь, були біля вікон так, що коли тільки вибух вогонь, його могли легко відкрити прохожі. Подруге, свічка в шафі з паперами не спричинила вогню, хоч „горіла" 10-12 години; вогонь прийшов знадвору й чомусь не стопив свічки. Це все вказувало б на те, що вогонь мав за мету когось скомпромітувати, а не спалити майно. Потретє, п. Майсюра й п. Маляр мали мінімальні інвестиції чи вклади в це підприємство, так що коли б вони навіть дістали якісь гроші з асекурації, то це була б надзвичайно мала сума, непропорційна до риску. Почетверте, асекурація була взята на „Глоб-Пресс" і в-во „Прометей", як юридичні особи, а не на ім'я П. Майсюри й П. Маляра, значить вони особисто не скористали б з асекурації. Поп'яте, все підприємство мало служити ідеалістичним цілям: друкувати часопис та літературу, які ширили б українські державницькі ідеали та поборювали комуністичну Москву. Пошесте, документами доказано, що підприємство не було дефіцитове, а представники асекураційних компаній недвозначно свідчили, що перед видачею асекураційних поліс вони перевіряли вартість майна і вважали, що висота асекурації не була зависока.

— А тепер на кінець дозвольте ще одно питання: яке Ваше враження з процесу?

— Неґативне. Я вірю у невинність підсудних, хоч неукраїнцеві нелегко було визнатися в заплутаній ситуації українського підприємства, яке працювало не тільки для грошей, але й для ідеї.

Повищі вияснення адв. Д. Квітковського дають змогу безсторонньому читачеві зорієнтуватись в одній з рідкісних судових афер в українському середовищі на американському ґрунті.

В. Несторович

● **Єгипетські газети** обурюються на вояків міжнародної поліції, які охороняють єгипетсько -ізральський кордон у смузі Гази, що вони раз-у-раз переходять кордон і нав'язують в Ізраїлі знайомства з молодими жидівками. Своє обурення єгипетські газети арґументують тим, що ці різнонаціональні вояки можуть оповідати різні факти із смути Гази зі шкодою для інтересів Єгипту.

З наукових конференцій УВАН у ЗДА

Доповідь проф. М. Ветухова: „Про Міжнародний Науковий Конґрес Генетики Людини у Копенгаґені і Міжнародну Генетичну Конференцію в Токіо".

17 лютого 1957 року відбулась пленарна конференція УВАН у ЗДА, яку відкрив заступник голови УВАН у ЗДА, проф. Д. Горняткевич, підкресливши у вступному слові важливість участи українських учених у міжнародних наукових конґресах. Він зазначив, що голова УВАН у ЗДА, проф. Ветухів уже чотири роки підряд брав участь у цих конґресах і сьогодні має доповісти про два з них.

Доповідач сказав, що він розповість про дві події 1956 року, що відіграли певну ролю в розвитку сучасної біології, а саме, про Перший Міжнародний Конґрес Генетики Людини в Копенгаґені і про Міжнародну Генетичну Конференцію в Токіо.

Те, що тільки в серпні 1956 р. вперше в історії був скликаний міжнародний конґрес, присвячений вивченню генетики людини, пояснюється там, що генетика людини почала розвиватися пізніше, ніж генетика тварин і рослин. До того ж людина є дуже нелегким об'єктом вивчення з боку генетики.

З одного боку, людина — це один з мільйону видів і вона підлягає закономірностям біологічних процесів так, як і інші види. Властивості і окремої людини, і цілих популяцій визначаються генами, що передаються в спадщину з статевими клітинами, так само, як і в усіх тварин, що розмножуються статевим способом.

З другого боку, людина є унікальною серед усіх створінь на землі: вона створює певні культури і умови соціяльно-культурного життя. Ці обставини культури так впливають на еволюцію людини, що набувають більшого значення, ніж біологічні передумови. Успадкування культур іде незалежно від біологічної основи. Так, наприклад, українці успадкували візантійську культуру, що прийшло незалежно від властивостей, обумовлених біологічними причинами. Друга унікальність людини полягає в тому, що вона має інтелектуально-духові властивості, які відрізняють її від усіх інших видів і зокрема дають їй можливість ізолюватися від природи, міняти своє оточення. Третя унікальність людини полягає в тому, що схрещування людей — це не тільки біологічне явище, як у рослин і тварин, а воно відбувається під впливом індивідуальних емоцій та соціяльних умов.

Завдання генетики дуже складні. Конґрес Генетики Людини, в якому брали участь генетики, медики і соціологи, мав підсумувати останні досягнення у вивченні можливостей впливу через біологічні засоби на психічне й фізичне здоров'я людини, з якого випливає поведінка окремих людей, і популяцій. На конґресі розглядались загальні і спеціяльні проблеми, як от: методи дослідження генетики людини, проблеми спадковости нормального обміну речовин, вплив опромінювання, зокрема атомової енерґії, на спадкові властивості людини, проблеми мутацій у людей, процеси спадкових змін у популяціях людей, зокрема зміни у плодючості, смертності, довговічності. Були й доповіді про дослідження кров'яних груп у людей, які, як тепер встановлено, не тільки є безумовно спадковими, але й визначені певними генами. Приналежність до кров'яної групи зв'язана з своєрідністю інших властивостей людини. Були доповіді про фізичних носіїв спадковости — хромозоми, про близнят, які цікаві для генетичних дослідів, бо мають високу генетичну спорідненість і певну спільність розвитку. З вужчих проблем обговорювано спадковість поведінки людини, спадковість психозів, психічних хвороб, гомосексуалізму, артритів, туберкульози, пістряка, діябету та інших. На конґресі було поставлено перед ученими завдання: поліпшення психічного і фізичного здоров'я людини.

В конґресі брали участь 400 делеґатів з 26 країн світу. Під час конґресу було кілька урочистих прийнять, які цікаві тим, що дають делеґатам можливість познайомитися з представниками міжнародніх інтелектуальних кіл.

Далі проф. М. Ветухів перейшов до Міжнародної Генетичної Конференції, що відбулась у Токіо, у вересні 1956 року. Він сказав, що ця конференція відбулась в Японії не випадково. Розвиток генетики, як і взагалі біології, в Японії стоїть на дуже високому щаблі. Публікації японських генетиків відомі всім дослідникам світу. Японці особливо вславились тонкістю досліджень, мікроскопічним вивченням структури клітини, а також практичним застосуванням генетики — виведенням на основі генетики різних сортів рослин і тварин. Біологія в Японії не тільки досягла високого теоретичного рівня, але й перейшла в життя країни: теоретичні надбання використовуються на практиці, широкі маси населення дістають добру освіту в загальній біології. Пересічний японець розуміє закони спадковости, а інтеліґенція, як от філологи та історики, знаються на генетиці.

Японці приділили міжнародній генетичній конференції величезну увагу, організували її з ентузіязмом. Понад 500 японських дослідників брало участь у цій конференції, на яку з'їхалось понад сто делеґатів з 22 різних країн світу.

На конференції були розглянені такі проблеми:

Проблеми опромінювання, вплив атомової енерґії на зміни генів у живих організмів, зокрема вплив атомних бомб, що були скинуті в Гірошімі і Наґасакі.

Питання гетерозису (гібридної сили), яка набуває дедалі більшого значення, бо в сучасному світі відбувається багато перехрещувань між різними популяціями.

Спадковість мікроорганізмів. Тут є важливе питання вижилвання стійких форм бактерій, що має велике значення у проблемах інфекційних хвороб.

Дослідження спадковости організмів і впливу оточення, зокрема опору популяцій на вплив оточення.

Доповіді учених — генетиків різних країн відбивали останні досягнення генетики. Лиш доповіді чотирьох представників совєтської науки репрезентували „мічуринську" біологію і відбивали позиції Лисенка.

Під час конференції були влаштовані виставки, які блискуче потверджували новітні теорії генетики.

Професор М. Ветухів згадав про деякі експонати виставок, наприклад, показ практичного застосування генетики у шовківництві. Цілі павільйони були повні зразків різноманітних шовковиків, що дають різні якості славетного японського шовку. Також були показані досягнення генетики у виведенні різних сортів рижу, чаю, пшениці, овочевих культур. Дуже наочним був показ можливостей комбінування генів редьки. Наприклад, коли селекціонували і комбінували гени ваги, до довели вагу одної штуки редьки до 30 кілограмів. Коли ж селекціонували гени довжини редьки, до досягли величини редьки до 2 метрів. Комбінуючи у кур гени, які визначають довжину їх хвостів, вивели коло 20 різних порід, серед яких є порода кур з хвостом завдовжки 7,3 метри, а є породи зовсім без хвостів. На основі законів генетики було виведено величезну різноманітність форм славетної японської квітки.

Для делеґатів у Японії були влаштовані теж численні прийняття, під час яких була нагода познайомитись з японськими інтелектуальними й урядовими колами.

Л. Д.

● **Папа Пій II**, прийнявши минулого тижня на збірній авдієнції групу американських журналістів, пресових фотографів та радіо і телевізійних коментаторів, у промові до них з похвалою висловився про етичні принципи американської преси, але затаврував нахил її до сенсації. Він палко закликав „писати завжди правду". Папа промовляв по-англійськи.

● **У Хорватії** заарештовано 30 студентів за участь в хорватському національному русі, зверненому проти юґославського комуністичного режиму. 11 студентів стануть перед судом за приналежність до колишньої самостійницько - націоналістичної організації Усташі з часів останньої війни.

ПОДЯКА

Не маючи змоги подякувати кожному зокрема, почуваюсь до обов'язку, бодай цією дорогою виявити свій вислів вдячности, всім Приятелям і Знайомим з околиці Куртис Бею, за несподіванку, яку зробили мені під час мого перебування в шпиталі, де я перейшла операцію, як рівнож отцеві В. Соловісві та Знайомим і Сусідам — за відвідини мене в шпиталі та за слова потіхи, які кріпили мене на дусі. — Я всім тим приємно вражена і зі щирого серця всім Вам дякую.

Нехай всім Вам Бог дарує кріпке здоров'я і за все заплатить сторицею!

Марія РИБАК

ПРАЦЯ
HELP WANTED MALE

STAINED GLASS CRAFTSMAN
з европейським досвідом до праці в Cleveland, Ohio. Пишіть:
Box No. A 5, Room 830
11 W. 42nd St., N.Y.C.,
подаючи досвід і всі подробиці для дальшого інтервю.

МАШИНІСТ
Engine Lathe, також монтер у фабриці загальних машин.
5 років досвіду.
SPring 7-3361

МАШИНІСТ
2 Lathe hands, 20 inch. 1 Milling machine hand.
Мусить вміти самостійно працювати. Постійна праця в малій старшій компанії в New Jersey.
UNion 5-1397

BROWN and SHARPE set up Man
Щонайменше 5 років досвіду. Юнійні користі.
CENTURY FASTENER
88 Sandford St., Brooklyn, N. Y.
Tel.: UL 2-0446

КОВАЛЬ (Blacksmith)
до варстату "Automotive Spring"
Постійна праця.
Дуже добрі умовини праці.
STANDARD SPRINGS, Inc.
415 — 20th Ave., Paterson, N. J.
Tel.: MUlberry 4-0816

AUTO BODY
Metal Man
Досвід при направах ушкоджених авт. Добра платня, Постійна праця.
CENTRAL AUTO BODY
367 Sawmill River Road
Yonkers, N. Y. — Tel.: YO 5-7071

ФАХІВЕЦЬ
Досвід в робленні накривал на сидження в авті і тапіцерування. Добра праця, лайсенс водія.
PIONEER AUTO SEAT COVERS
60 School St., Glen Cove,
Long Island — OR 6-0840

МАЛЯР
з досвідом малювання авт. Також помічник маляр і "Metal Man".
FOREIGN CARS, Inc.
45-25 39th St.
Long Island City, N. Y.

НА ПРОДАЖ

ПРОДАЄТЬСЯ
гарно вишита, українським взором,
СОРОЧКА
M. ONAZKI
91 Columbia Ave.,
Passaic, N. J.

REAL ESTATE

Нагода на ціле життя
1-род. дім $17,700
2-род. дім $19,700
Fairview St. & Waring Place
opp. Public School # 9
Directions — On North Broadway, Yonkers. (Few Blocks East of Hudson River) to Ashburton Ave., turn to Park Ave., on Park Ave., to Fairview St. & Waring Place.
Будівничий на місці.
SP 9-4605

SANDS POINT, L. I.
HARBOR ACRES
гарний з каменя і "shakes Colonial center hall" дім-ранча, на чудовому акрі з кущами і видом на Ню Йорк.
Велика вітальня з комином, їдальня, 40 ft. з сіткою і дашками балькон-тераса від вітальні і їдальні.
Чудова кухня з місц. на снідання, холодильник, машина до миття посуди і багато кух. шаф. 3 спальні, 2 лазнички на перш. поверсі, 2 спальні і лазничка на 2-му поверсі з багат. місця на сховки.
Відпочинкова кімната і лазничка з відкритою верандою від відпоч. кімнати. 1-ий пов. з виїмком кухні і їдальні мають електричні дроти на „air conditioning", або інші тяжкі електр. приладдя.
Ціна $69,500.
Можна оглянути тільки за попереднім зголошенням.
Телеф. до офісу власника.
THOMAS DALY COMPANY
від понеділка до п'ятниці
HA 9-3600

BROOKLYN
Benson Hurst
Досконала нагода — 2-род. дім, 7 і 8 кімн., олив. огр., ґараж, 8-кімн. власника, відокремлено. $18,500; площа 51×120.
1660. 84th St. — DE 1-3196

ПРАЦЯ
HELP WANTED FEMALE

МЕДСЕСТРИ
реєстровані R. N.s, L. P. N.s. Помічниці District 14 Policies. Вакації, на всі зміни.
Modern General Hospital.
Платня відпов. до досвіду.
Телеф.: Hempstead General Hospital, Hempstead, Long Island, — IV 3-9700

ОПЕРЕЙТОРКИ
з досвідом шиття на поод. голці. Спец. секц. праця на штуки при сорочках, штанах і спідничках.
EMLIN ENTERPRISES
2961 Atlantic Ave.,
Brooklyn, N. Y. — MI 7-6700

НЯНЯ
і до легкої домашньої праці.
Апарт. дім, діти 4 і 7 років. Добра платня. Мале знання англійської мови.
MU 4-4623
від пон. до п'ятн. від 9-5 п. пол., або: LI 4-4673
вечор. і у вікенди.

КУХАРКА — ГОСПОДИНЯ
з досвідом.
Спання на місці.
Мала родина.
Поручення — висока платня.
Телеф.: RYE 7-0625

Help Wanted Male-Female

ЖІНКИ
прибиральниці і портери
Початок праці о год: 5-ій по полудні. Голоситись:
Room 210, 15-25 Whitehall St., New York City
Between 2 and 4:30 PM

ОПЕРЕЙТОРКИ
з досвідом на маш. Singer.
Суконки і блюзки.
Денна і нічна зміни.
CH 2-5390

MEN — WOMEN
Miscellaneous
Factory Work. 5 day week.
Some overtime
Steady Employment
Union Benefits.
ST 4-7880
Ask for Mr. Taylor.

REAL ESTATE

150-акр. ФАРМА, при State HWY
125 упр. землі, нова шопа на машини, 80×26. Досконалі машини, 2 трактори, 34 шт. худоби, включ. 26 дійних, модер. дім. Ціна за все — $36,000.
80 до 160 акр. порожні фарми від $7,500 до $14,000.
80 до 160 акр. фарми з інвент. від $18,800 і більше.
Фарми відповідні для кожного.
PATSKY REALTY
207 S. Central Ave.
Marshfield, Wis.

OZONE PARK
2-род. дім — 2 апартаменти нагорі. Ґросерня і бучерня. Крамниця з 4-кімн. апарт. взаді. Добре положення. В сусідстві українці й поляки.
Оборот $1,500 до 1,700 тижнево.
Досконала нагода.
Телеф.: VI 9-0434

FARMS FOR SALE

КУРЯЧА ФАРМА
на 12,000 носних курей. Модер. 5-кімн. дім. 13 акрів. Vineland, N. J. Власник відходить. Заступство коштує $75,000. Ціна $45,000. $15,000 готівки з амортизацією на 20 років. Пишіть:
Box A-15. Room 830.
11 W. 42nd St., New York, N. Y.

МОЛОЧНА ФАРМА
140 родючої землі, цілком відновлений 150-річний з каменя і "frame" фар. дім, 9 кімн., 4 спальні, 4 лазнички.
Дім до винайму, 5 кімн. і лазничка. 6-кімн. і лазн. Стайня, 24 переділки. Стайня на биків, ґараж, шопа, шпихлір, загорода для безрог, 2 траки, 2 трактори, 1 граблі на сіно, 1 до перевоження сіна. Телефонувати:
SChuyler 4-4822

Business Opportunity

МИТТЯ АВТ,
газолінова стація, вирівнювання коліс, інспекції, все нове влаштування.
Власник не може провадити.
Продаж з втратою.
Легкі сплати.
Brooklyn. — ES 6-9841

ГАЗОЛІНОВА СТАЦІЯ
3 в'їзди.
Довгий ліз, низький рент.
Товар і влаштування $10,000.
Умовини сплати.
West Hempstead, L. I.
Tel.: IV 6-9735

Купуйте в підприємствах що оголошуються в „Свободі"

ОБГОВОРЮЮТЬ СПРАВУ АТОМОВОЇ ЗБРОЇ ДЛЯ ЗАХ. НІМЕЧЧИНИ

На запрошення канцлера Аденауера в Бонні відбулася конференція німецьких науковців, присвячена проблемам атомових дослідів й озброєння західньо-німецької армії в атомову зброю. На фото (від ліва): проф. Отто Ган, проф. Вальтер Герлях і проф. Карль Фрідріх фон Вайцсекер.

ЗДА дали допомоги закордонним країнам на суму $5 більйонів

Вашингтон. — Уряд цієї країни повідомляє, що ЗДА в минулому році дали допомоги закордонним країнам на суму 5,000.000.000 долярів. Ця допомога складається з готівки, товарів і виконаної праці, і вона була на 8 відсотків більша в порівнянні з 1955 роком. Військове постачання і військова служба творили 55 відсотків цієї допомоги — 2,672.000.000 долярів, а інші категорії — 2,226.-000.000 долярів. Еспанія закупила найбільше рільничих продуктів в ЗДА, бо на суму 129,000.000 долярів, з чого половину творили дарунки і позички. Західня Европа та Азія дістали по 40 відсотків допомоги в минулому році (дарунків і позичок). Невійськову допомогу дістали країни Азії — один більйон долярів. З цього найбільше дістала Південна Корея — 294,000.000 долярів, В'єтнам — 266,000.000, Пакістан — 115,000.000, Індія — 118,000.-000, Національний Китай — 111,000.000 а Японія — 8,-000.000 долярів.

НЕМА У ВАС ЕНЕРҐІЇ І ЖИТТЄРАДОСТИ?

Не тратьте надії! Ви можете цьому протидіяти!

Очевидно, Ви не можете втішатися нормально життєвою приємністю, якщо Ви змучені, втомлені і без енерґії. Про це переконується кожний на протязі свого життя, і тому кожний шукає за відповідною відживою і лікарством, яким хоче відсвіжити свій млявий і стомлений організм. Великої надії додали тепер лікарі, відкриваючи такі вітаміни і мінерали, що є важливими факторами для піднесення і скріплення природньої сили. Вони ствердили, що люди, які терплять на недостачу таких елементів, з моментом застосування відповідної програми в заживанні відповідних вітамін і мінералів, дістають свіжий життьовий запал і почуваються більш бадьорими, направляючи всі свої довгорічні недомагання. Найкращою в тому є формула "TYNOL", яка міститься в трьох малих таблетках, більше як мінімум денних вимог енерґії для кожної людини. Якщо Ваш лікарський дорадник ствердив, що Ви маєте клопоти саме через такі недомагання, спробуйте конечно "TYNOL". Цей відтинок просимо переслати в коверті з виразно і чітко поданим (друком) Вашого прізвища, імени та адреси до:

TYNOL CO.,
Box 321, Dept. H,
Croton on Hudson, N. Y.

Ми негайно вишлемо Вам поштою місячну дозу. Ви заплатите поштареві при доставі тільки $4.48. З часом Ви переконаєтеся, що це лікарство — це один з найпомічніших Ваших видатків.

Хроніка українського життя

В Канаді

Митрополит М. Германюк в Оттаві

2 квітня ц. р. прибув до Оттави Митрополит Кир Максим Германюк з Вінніпеґу. На двірці привітала його студентська делеґація і представники громадянства. Ціллю приїзду Владики було відбути наради з представниками католицької ієрархії Канади в справі II Міжнародного Конґресу Католицької Акції, що відбудеться від 5 до 13 жовтня ц. р. в Римі.

Дотепер у міжнародних Конґресах офіційно виступали з Канади тільки дві групи англійська і французька. На цьому черговому Конґресі виступатиме вперше теж українське представництво, як окрема група, в лоні канадійської делеґації.

Нарада відбулася 3 квітня і в ній взяли участь: єпископ Морокко, представник кардинала Дж. МекҐвіґена з Торонта, єпископ Морен, представник кардинала П. Е. Леже з Монтреалю і митрополит Кир Максим. Порішено, що в склад канадійської делеґації буде входити 30 осіб, які репрезентуватимуть 3 сектори: англійський, французький і український. Кожна група назначить своїх делеґатів, які під проводом ієрархів поїдуть до Риму. Українську делеґацію очолить Митрополит Максим. Перед виїздом за океан делеґати зберуться в Оттаві на наради, де отримають докладні інформації про найважливіші проблеми Канади, як населення, шкільництво, матеріяли-звіти та інші інструкції практичного порядку. Участь української групи в канадійській делеґації треба вважати за поважний осяг, бо це вперше канадійські українці будуть виступати окремо на міжнародному конґресі в лоні канадійського представництва.

Під час свого побуту в Оттаві Митрополит Максим відвідав чолових представників церковних і державних кол.

Відживає праця Ку-Клукс-Клану

Ню Йорк. — Співробітник щоденника „Ню Йорк Геральд Трибюн" Роберт С. Бирд відвідав південні стейти цієї країни і ствердив, що там відживає і посилюється праця Ку Клукс Клану. Ця організація діє в стейтах, які лежать на південь від лінії, що йде зі східньої частини Тексасу до південної частини Північної Каролайни. Члени цієї організації часто сходяться на збори, відбувають організовані прогульки, щоб своєю появою застрашити кольорове населення або тих білих, які виступають в обороні неґрів. Куклукс-клянівці ходять в довгих білих плащах і таких самих каптурах на голові. Найбільший рух ця організація виявляє в стейтах Алабама, Джорджія, Південна Каролайна і Флорида (північна частина). Вони палять хрести та тероризують кольорове населення, яке бореться проти расової сеґреґації в школах, на спортових площах та в транспортових засобах. Деякі члени цієї організації нав'язують до 20-их років цього віку, коли Ку Клукс Клан був доволі сильною організацією на півдні ЗДА.

Персональні прибутки в річному відношенні становлять 337 більйонів

Вашингтон. — Департамент торгівлі повідомляє, що особисті прибутки в місяці березні цього року становили 337 більйонів долярів в річному відношенні, — це значить на 1,000,000,000 долярів більше в порівнянні з місяцем лютим цього року. Ті самі прибутки в першій чверті цього року виносили 336 більйонів в річному відношенні, — на 6 відсотків більше (19 більйонів долярів) в порівнянні з першою чвертю 1956 року. Зріст особистих прибутків в березні на один більйон долярів стався тому, що збільшилися платні урядовців і заробітки робітників. Але й інші прибутки продовжують збільшуватися.

Немає вигляду на закінчення страйку в Гудсонсько-Мангеттенській підземці

Ню Йорк. — Страйк працівників Гудсонсько-Мангеттанської підземки почався 28-го березня, і досі не видко його закінчення, — як заявив комісар цієї підземної лінії Герман Т. Стічман в 23-му дні цього страйку. Внаслідок страйку важко переїхати з Ню Йорку до Джерзі Ситі, як це відчувають люди, які відвідують УНСоюз або „Свободу" та працівники, що там затруднені. Щоб дістатися до Джерзі Ситі, треба їхати через Гобокен, а звідтам автобусом до дому УНСоюзу при Гренд Стріт. Робітники підземки домагаються підвищення платні, а управа „тюбу" не може на це погодитися, бо вона й так працює з дефіцитом. Комісар залізниці просить Раду Робітничих Відносин в Вашинґтоні, щоб рекомендувала Президентові просити про судову заборону страйку, але досі це не сталося, хоч 65 тисяч пасажирів, які користали з цієї підземки, мають труднощі в переїзді з Ню Йорку до Джерзі Ситі і навпаки.

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ у НЮ ЙОРКУ
повідомляє,
що весною 1956 р. померла на Чехословаччині

СОФІЯ ДНІСТРЯНСЬКА
перша українська професійна піяністка з високою фаховою освітою, визначний педагог і зразкова громадянка.
ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Короткі Вістки

● **Військова поліція в Індонезії** заборонила на сім днів всяку діяльність найбільшій пресово - інформаційній аґенції, яка обслуговує всіми закордонними і крайовими вістками 40 індонезійських щоденників, у тому числі сім в Якарті. Здогадуються, що це — репресія за вміщення неприхильного для уряду інтерв'ю з полковником Сімбольоном, популярним героєм Суматри, який в грудні минулого року вчинив там невдалий переворот. Сімбольон заявив, що през. Сукарно перейняв від колоніяльних держав методу правління „діли і пануй".

● **Дада Шаха,** головного провідника іранських бандитів, які минулого місяця вбили двох американців і дружину одного з них, Аніту Керрал, — таки не зловлено. Заарештовано, після одномісячної погоні, 31 особу з його банди, в тому числі 18, схоплених підчас переходу ними пакістанського кордону. Потверджується, що схоплений брат Дада Шаха, який признався до вбивства А. Керрол, збрехав, що Д. Шах згинув у перестрілці з іранською поліцією, бо насправді цей останній переховується в горах.

● **264 японці** обох статей і різного віку зголосилось добровільно виїхати на „кораблях миру" на води біля Різдвяних островів на Тихому океані, де весною цього року, в неоприлюднений день, має відбутись перший англійський експериментальний вибух водневої бомби. Всі ці японці хочуть згинути на знак протесту проти таких експериментів. Японський уряд намагається перешкодити цій експедиції. Англія відкинула 5 офіційних японських демаршів — не робити того експерименту.

Вступайте в члени Українського Народного Союзу!

СИВЕ ВОЛОССЯ
ЗНИКАЄ БЕЗ ФАРБУВАННЯ

Тепер можна одержати чудесний препарат, який, наче магічно, змінює сиве волосся до давнього темного кольору. Вживати щоденно на короткий час, чудесно змінює сиве волосся постепенно без наглої зміни. Уживаючи цей чудодійний препарат, ви не потребуєте довше з сивим волоссям „виглядати старо" та позбуваєтесь всіх клопотів фарбування, яке кожний пізнає. Це справді надзвичайний препарат. Він називається
NUVIDA
Ви можете випробувати його без жадного риску, висилаючи цей відтинок до
Trysan Co., Dept. 95,
Peekskill, N. Y.
Вони вишлють Вам дві $3.00 пляшки, за які Ви заплатите поштареві при доставі тільки $5.00 і це ще не все. Якщо Ви, по зужитті цілої пляшки, не були б вдоволені з вислідів, Ви можете повернути другу пляшку для повного звороту.
(Напишіть точно друком Ваше ім'я і адресу на другім боці коверти, а напевно одержите NUVIDA без опізнення).

Посмертні Згадки

ОЛЕКСА ТІЦЬКИЙ, довголітній член Б-ва св. Арх. Михаїла, Відд. 211 УНСоюзу, в Стаплетоні, С. А., Н. Й., помер 30-го березня 1957 р. Покійний походив зі села Виспа, пов. Рогатин, Зах. Україна. До УНСоюзу вступив 1916 року, де дуже багато працював для Б-ва і Відділу, Громади та парафії. Щиро жертвував на добрі цілі. Полишив у смутку дружину Павліну, брата Павла, братову, 2 синів Івана, Михайла, 2 доньки Анну і Джін, 2 зятів, 2 невістки, 14 внуків і 1 правнука. Похорон відбувся 3-го квітня з пох. заведення до укр. кат. церкви св. Тройці, при участі родини, знайомих і членів Б-ва та Відділу, на St. Peter's Cemetery. — В. Й. П.

Т. Соколовський, секр.

ЕРНА ЧОРТОРІЙСЬКА, членка Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 388 УНСоюзу в Честері, Па., померла, несподівано, на удар серця, 5-го березня 1957 року, на 33-му р. чесного працьовитого життя. Покійна народилася в Ульмі, Німеччина. Полишила в смутку чоловіка Івана, сина Вільяма і 6-місячну донечку, а також родичів у Німеччині. Похорон відбувся 9-го березня 1957 р. з пох. заведення до St. Heiwig-Church, при участі членів, приятелів і знайомих на цвинтар Lyndwood. — В. Їй П.

АНАСТАСІЯ ПРОСКУРНЯК, довголітній (від 1924 р.) член УНСоюзу, Відд. 345 ім. Б. Хмельницького в Міннеаполісі, Мінн., померла 27 березня 1957 р. смертю праведниці під час сну. Покійна народилася 1876 р. в с. Балинці, пов. Коломия, Зах. Україна. До Канади приїхала 1904 р., а від 1917 р. мешкала в Міннеаполісі. Покійна ціле своє життя, аж до глибокої старости була свідомою українкою та брала активну участь у розбудові українського громадсько - культурного та церковного життя на Вільній Землі Вашинґтона. Полишила у смутку доньку Ганну, внука Івана, професора музики і 3-х правнуків. Урочистий похорон відбувся з участю численних друзів Покійної та її родини, з усіх українських громад „Твін Ситі", відправлений прот. о. В. Левицьким, прот. о. А. Кістем. — В. Їй П.

Управа

Л. КОВАЛЕНКО
„В ЧАСІ І ПРОСТОРІ"
П'єса
Ціна $2.00
Замовляти:
"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

РОЗШУКИ

Пошукую **БРАНКА і МИХАЙЛА УРХСЬКИХ і СЕМЕНА ПІГУТА** із села Черемхова з Підгаєцького повіту. Маю вістку від сестер. Пошукує Анна Савчук, зам. Зенич. Писати прошу на адресу:
Anna ZENICI
33 Grand St., Amsterdam, N. Y.
Заграничні часописи, прошу про передрук.

Розшукую **МАРІЮ МИХАЛЬЧУК,** доньку Катерини і Тимка, зі села Макунів, пов. Мостиська. Прошу писати на адресу:
Анна ГОЛОБУТ-КОПЧУК
230 E. 3rd St., N. Y. C.

Пошукую **ЮРКА МОРОЗА** з с. Чернятин, р-н Городенка-Станиславів. Шукає донька його брата Леся, замужна Дора Хамуляк. Хто знає про нього, прошу писати на адресу:
Dora CHAMULAK
Box 257
East Coulee, Alberta, Canada.
Заграничні часописи, прошу про передрук.

Розшукую рідного брата **СЕРГІЯ МАНТИКА** з села Пасіка, Грубешівського повіту, Холмщина, якого забрали німці з його другом Володимиром Соколюком. Обидва, правдоподібно, були в Німеччині та Франції. Хто знав би про них, ласкаво прошу писати на адресу.
Володимир МАНТИКА
P. O. Box 271
Petersburg, Virginia, USA
Заграничні і заокеанські часописи, прошу ласкаво про передрук.

РІЗНЕ

АРКА
48 Е. 7 вул. в Ню Йорку
(тел. GR 3-3550)
НИТКИ DMC
Гуртом та детайлічно

Нововідкрита українська
ЮВЕЛІРНА КРАМНИЦЯ
ECONOMY
JEWELRY COMPANY, Inc.
335 E. 14th St., New York City
Tel. GRamercy 5-7430
Імпортовані німецькі антени $9.95.

MISCELLANEOUS

РОЗПРОДАЖ
автомобілів
110 авт з 1950 до 1956 р.
Випродаж: субота 20-го квітня год. 1-ша по пол. чи дощ, чи погода!
RAYMOND GARSON
Lic. Auct. #467835
- Банкові позички;
- Запрошено публіку і продавців;
- $25 мін. депозиту.
Продаж буде на автовій площі:
154th St. & Northern Blvd.
Flushing
INdependence 1-3305
Запрошуємо оглянути перед випродажею.

HALLETT & HALLETT Inc.
ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ
Since 1854
The HALLETT HOMESTEAD
Northern Blvd. & 147th St.
Flushing, L. I., N. Y.
Fl. 9-0062
Також каплиці в цілій околиці.

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща
ЦІНИ ПРИСТУПНІ
John Bunko
Licensed Undertaker & Embalmer
REASONABLE PRICES
437 EAST 5th STREET
New York City
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околицях
Контрольована температура, Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2568

БІЛЬ ГОЛОВИ?

Хіропрактика відома з того, що вона приносить дійсно полекшу для тих, що терплять на різного рода болі голови, включно з нестерпимою міґреною. Зверніться за порадою до Вашого місцевого лікаря-хіропрактора та напишіть до нас за дальшими порадами в справах болів голови, їх причини та засобів, як їх можна усунути і вилікувати. Звертайтеся також за безплатною літературою відносно інших недуг.

Spears Chiropractic Hospital
Dept. K-102 Denver 20, Colorado

ЧИ У ВАС ЗАГАЛЬНА СКЛЕРОЗА?

Загальна склероза сама виявляє себе в неправильному функціонуванні мускулів. Видужання залежить від відтворення дій нервових центрів, щоб відновити гармонійну працю нормальних процесів людського організму. Це намагання зробила хіропрактика і вона має великий успіх у лікуванні багатьох випадків недуг загальної склерози і дає нам тепер нову запоруку здорового життя.

Досліди в Spears Hospital причинились до дальшої успішности поборювання хіропрактикою того паралізуючого ворога. Йдіть до Вашого місцевого хіропрактора або пишіть по безплатну літературу про Multiple Sclerosis й інші подібні недуги.

Spears Chiropractic Hospital — Dept. A 102, Denver 20, Colorado

ТАРЗАН, ч. 3852. Перевага чисел.

Тарзан і його войовники хоробро боролися, хоч їх чисельністю переважали.

Але несхибні кортики піратів швидко обнизили кількість його людей наполовину,

Тарзан скривився, з усіх сил бючися... Якщо Філ Толл не прибув вчасно, то його люди будуть винищені!